

SEMINARSKI RAD

RENTABILNOST

Profesor:

Student:

Jun, 2012.

1.1. Pojam i značaj rentabilnosti

1.1.1. Razlika između rentabilnosti u kapitalizmu i u socijalizmu

Rentabilnost je treći ekonomski princip. Rentabilnost kao princip poslovanja potiče iz kapitalističkih uslova privređivanja. Kada kapitalista izračunava rentabilnost, njega interesuje njegovo učešće u ukupnom rezultatu poslovanja. U vrijeme socijalističkog samoupravljanja dohodak se stvara (polazna predpostavka) na zajedništvu, i to:

1. dvije, ili više osnovnih organizacija udruženog rada, u zajedničkom procesu rada, proizvode finalni proizvod, i ostvarujući zajednički ukupan prihod, ostvaruju dohodak učešćem u tom prihodu i
2. dvije, ili više osnovnih organizacija udruženog rada, zajedničkim ulaganjima (investicionim, prije svega), ostvarujući zajednički dohodak, ostvaruju svoj dohodak učešćem u tom *zajedničkom* dohotku.

U kapitalističkim uslovima privređivanja dobit je višak vrijednosti kojim raspolaže kapitalista, a u samoupravnom socijalističkom društvu dobit odražava drugačije klasne odnose, jer je to dio dohotka radne organizacije kojim raspolaže radni kolektiv kao nosilac ne samo proste nego i proširene reprodukcije. Iz toga proizilazi razlika između rentabilnosti u kapitalizmu i u socijalizmu.

1.1.2. Pojam rentabilnosti

Rentabilnost (eng. *profitability*, lat. *rentabilitas*, donošenje prihoda, isplativost, unosnost) predstavlja svodni parcijalni princip ekonomije reprodukcije koji predočava unosnost angažovanih sredstava (uloženog kapitala) u nekom vremenskom razdoblju, odnosno u nekom poslu, a iskazuje se kroz ostvarene dobiti (poslovnog rezultata, profita) i sume angažovanih sredstava (uloženog kapitala). Drugim riječima, rentabilnost je ekonomsko mjerilo uspješnosti poslovanja.

Ekonomski smisao principa rentabilnosti poistovijećen je sa zahtjevom ili težnjom da se ostvari što veća dobit sa što manjim angažovanjem sredstava u reprodukciji. Centralna polja u realizacija principa rentabilnosti su:

- maksimalan dohodak
- ostvaren putem maksimalnog zajeničkog dohotka
- minimalna angažovana sredstva

1.1.3. Značaj rentabilnosti

Pojam rentabilnosti vezan je za pojam dobiti. Ako su prihodi veći od rashoda, ostvarena je dobit; odnosno poslovanje je bilo **rentabilno**. Ako su prihodi manji od rashoda, ostvaren je gubitak; odnosno poslovanje je bilo **nerentabilno**. Zbog toga, za vlasnika kapitala, manje je značajan proizvod koji nastaje u preduzeću od poslovnog rezultata (dohbit, profit) koji stiče, jer je poslovni rezultat za njega jedina realnost. Dohbit je, kao pozitivan poslovni rezultat, **cilj i svrha** savremene, tržišno orijentisane firme i to, vrlo često, u mjeri da se svjesno potiskuje djelovanje ostalih ciljeva preduzeća. „*Za firmu koja ostvaruje rast i postiže dobitak (ali uvijek istu) kaže se da joj dobro ide, ali za firmu koja ostvaruje i rast i sve veću dobit kaže se da joj ide sve bolje.*“¹ Kada preduzeće

¹ Penezić N., *Ekonomika preduzeća*, Novi Sad, 2000, str. 290.

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI
NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST

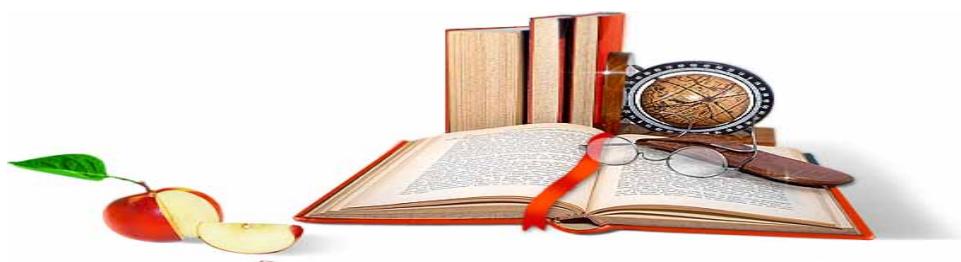
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI, DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE

DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA **maturskiradovi.net@gmail.com**